

درآمد

گروه علوم قرآن و حدیث از پرسابقه‌ترین گروه‌های آموزشی دانشکده الهیات است که پیشینه آن به سال ۱۳۴۹ باز می‌گردد؛ زمانی که نام دانشکده از دانشکده معقول و منقول به دانشکده الهیات و معارف اسلامی تغییر یافت.

تجربه فعالیت بیش از پنج دهه این گروه و برخورداری از استادان مجرب و نامی کشور آنچنان ظرفیت گشا بود که از سالها پیش تربیت دانشجو در مقاطع مختلف تحصیلی را میسر گرداند و اکنون گروه علوم قرآن و حدیث دانشگاه فردوسی مشهد به عنوان گروهی وزین در سطح کشور مطرح است .

هیأت علمی گروه

گروه علوم قرآن و حدیث در طی چند دهه فعالیت خود محل حضور استادان بزرگ و نامی کشور بوده که جامعه علمی از پرتو دانش آنان بهره‌ها گرفته است. از این جمله بایستی از استاد فقیه، شادروان استاد کاظم مدیرشانه‌چی و آیت الله واعظ زاده خراسانی نام برد. در حال حاضر شمار اعضای هیأت علمی گروه ده نفر می باشند که یک نفر در مرتبه استاد تمامی، ۷ نفر در مرتبه دانشیاری و ۲ نفر دارای مرتبه استادیاری هستند. از سال ۱۳۵۲ شمسی تا کنون نیز چهارده تن در جایگاه مدیریت گروه قرار داشته‌اند که اسامی ایشان را می توانید در پیوست ملاحظه فرمایید .

اهداف رشته علوم قرآن و حدیث

تفسیر ، حدیث و علوم قرآنی از مجموعه معارف و دانستنی های مهم دین است که در این رشته ، آشنایی با اصول علوم قرآنی و نیز برخورداری از اطلاعات جامع در زمینه تفسیر و حدیث و کلید فهم هر یک بدست می آید. دانشجویان این رشته در مقطع کارشناسی ۱۳۷ واحد درسی ، در مقطع کارشناسی ارشد ۳۲ واحد و در مقطع دکتری ۳۶ واحد درسی را گذرانده و از طریق آن ، اطلاعات گوناگونی را در موضوعات یاد شده به دست می آوردند. رشته علوم قرآن و حدیث از سال های قبل مورد توجه مستشرقان بوده و توجه متفکران زیادی از شرق و غرب را به خود جلب نموده است که اطلاع از نحوه ی تفکر آنها و نیز سیر مطالعات آنان در این رشته مورد توجه قرار می گیرد .

آشنایی با برنامه درسی گروه علوم قرآن و حدیث

یکی از شاخص‌های مهم پویایی در دانشگاه، بازخوانی، اصلاح و تکمیل پیوسته مواد، موارد و منابع درسی است. برای تأمین این هدف برنامه‌های درسی رشته علوم قرآن و حدیث در مقطع کارشناسی مورد بازبینی واقع شده که آخرین و مهم‌ترین بازبینی منجر به تدوین برنامه جامع درسی مقطع کارشناسی گردید. برنامه ای که از شروع سال تحصیلی ۹۱-۱۳۹۰ به مرحله اجرا وارد شد. همچنین دروس آموزشی دوره دکتری نیز در آخرین تغییرات اعمال شده، در سه نیمسال تحصیلی ارائه می شود و پس از آن دانشجو، وارد مرحله آزمون جامع خواهد شد.

در جریان این برنامه ریزی کوشش زیادی به عمل آمد تا با جامع نگری ، توجه به جنبه های کاربردی، تربیت همه جانبه دانشجو، مواد درسی، منابع و سرفصل‌ها با یک نظم و ترتیب حساب شده در کنار یکدیگر

انجام یابد. لازم به یادآوری است فرآیند توسعه رشته ها و برنامه ها در مقاطع تحصیلات تکمیلی در دست اجراست. به عنوان مثال درخواست ایجاد دو رشته جدید تفسیر و علوم قرآنی در مقطع کارشناسی ارشد به وزارت متبوع ارسال شده است.

مجموعه ۱۳۷ واحدی دروس کارشناسی حاوی ۱۲ واحد دروس عمومی، ۵۱ واحد دروس پایه و ۷۰ واحد دروس تخصصی و ۴ واحد دروس اختیاری است. دروس عمومی، فصل مشترک کلیه گروه‌های الهیات است که بر اساس یک نیاز مشترک تدوین و اجرا شده است.

دروس پایه، نقش بنیادینی در آماده ساختن دانشجو برای ورود به دروس تخصصی دارا می‌باشد. بخش عمده آن را آموزش صرف و نحو و دروس مرتبط دیگر تشکیل می‌دهد که هدف اصلی در آن، تقویت بنیه دانشجو در فراگیری زبان عربی است. زبانی که پایه اساسی فهم کلیه معارف و منابع دینی به ویژه تفسیر و حدیث را تشکیل می‌دهد و بدون کسب آگاهی و آمادگی در آن، مطالعه و درس آموختن در منابع اصلی میسر نیست. سایر دروس تنظیم شده در موضوعاتی چون کلام، عقاید، فلسفه، تاریخ، سیره، منطق، مبادی فقه و مبادی اصول برای آشنا کردن اجمالی دانشجو با علوم است که پیشرفت رشته در هیچ حال بی نیاز از آنها نیست.

بخش تخصصی، مجموعه متنوع و کاملی است شامل دروس تفسیر، تاریخ تفسیر، تاریخ حدیث، فقه الحدیث، علوم قرآنی، نهج البلاغه و ادعیه و زیارات که به هدف تعمیق آشنایی دانشجویان با مسائل و مباحث مورد نیاز تدوین شده است. کوشش مؤثر دانشجو در گذراندن موفق این دروس، قابلیت‌های او را به فعلیت در آورده او را به عنوان کارشناسی آگاه و پخته تحویل جامعه خواهد داد.

دانشجوی کارشناسی علوم قرآن و حدیث موظف است برای تکمیل واحدهای خود از میان جدول دروس اختیاری، چهار واحد را اختیار کند. نکته مهم قابل ذکر آن که رعایت پیش نیازی یک وظیفه مقرر دانشجویی است. افزون بر این، پیروی از نظم چارت درسی (آرایش ترمی دروس) نیز قویاً به دانشجویان عزیز توصیه می‌شود این مسأله هم به پیشرفت منظم و تدریجی تحصیلی می‌انجامد و هم به فراغت به هنگام و بدون تأخیر از تحصیل منجر می‌شود.

در پایان برای شما دانشجوی عزیز ورودی جدید صبر، حوصله، پشتکار و جدیت را از درگاه خداوند آرزو می‌کنیم و امیدواریم همواره در دین و دانش موفق باشید.

دکتر محمدحسن رستمی

مدیر گروه علوم قرآن و حدیث

مدیران گروه علوم قرآن و حدیث از سال ۱۳۵۲ تا کنون

ردیف	نام و نام خانوادگی	مرتبۀ علمی در زمان تصدی	دوران تصدی
۱	محمد واعظ زاده خراسانی	استاد	۵۲ تا ۵۶
۲	دکتر سید جواد مصطفوی	استادیار	۵۶ تا ۵۸
۳	غلامرضا نافلی	مربی	۶۷ تا ۷۱
۴	دکتر مرتضی ابروانی	استادیار	۷۱ تا ۷۷
۵	دکتر سید کاظم طباطبایی پور	استادیار	۷۷ تا ۷۷
۶	محسن حسین زاده	مربی	۷۷ تا ۷۹
۷	دکتر محمد علی رضایی کرمانی	استادیار	۷۹ تا ۸۱
۸	دکتر مرتضی ابروانی	دانشیار	۸۱ تا ۸۳
۹	حسن نقی زاده	استادیار	۸۳ تا ۸۵
۱۰	دکتر مرتضی ابروانی	دانشیار	۸۵ تا ۸۷
۱۱	دکتر محمد حسن رستمی	استادیار	۸۷ تا ۹۳
۱۲	دکتر عباس اسماعیلی زاده	دانشیار	از ۹۳ تا ۹۵
۱۳	دکتر محمد حسن رستمی	دانشیار	از ۹۶ تا ۱۴۰۰
۱۴	دکتر مرتضی ابروانی نجفی	استاد	از ۱۴۰۱ تا ۱۴۰۲
۱۵	دکتر محمد حسن رستمی	دانشیار	از ۱۴۰۲ ادامه دارد

فهرست اعضای هیأت علمی گروه علوم قرآن و حدیث

ردیف	نام و نام خانوادگی	مرتبۀ علمی	تلفن اتاق	آدرس ایمیل
۱	حجه الاسلام حسن نقی زاده	استاد	۳۸۸۰۵۹۶۶	naghizadeh@ferdowsi.um.ac.ir
۲	دکتر عباس اسماعیلی زاده	دانشیار	۳۸۸۰۳۸۵۶	abbasesmaeely@um.ac.ir
۳	دکتر صاحبعلی اکبری	دانشیار	۳۸۸۰۵۹۱۵	akbari_sahebali@yahoo.com
۴	دکتر علی اسدی اصل	استادیار	۳۸۸۰۵۹۱۲	asadi_asl_h@yahoo.com
۵	دکتر سهیلا پیروزفر	دانشیار	۳۸۸۰۵۹۲۰	spirouzfara@um.ac.ir
۶	دکتر محمد علی رضایی کرمانی	دانشیار	۳۸۸۰۵۹۳۳	rezai1280@yahoo.com
۷	دکتر غلامرضا ریسیان	دانشیار	۳۸۸۰۳۸۵۰	raeisian21@yahoo.com
۸	دکتر محمد حسن رستمی	دانشیار	۳۸۸۰۵۹۳۲	rostami@um.ac.ir
۹	دکتر رضا مرشدلو	استادیار	۳۸۸۰۵۹۴۳	morshedlo@um.ac.ir
۱۰	دکتر علی عبدالله زاده	استادیار	-	abdollahzadeh@um.ac.ir